

Císařův úderník v akci

Bojové nože obvykle hodnotíme okem vojáka nebo sběratele, takže nás zajímá jejich odolnost, ergonomie a použité materiály. V případě repliky rakousko-uherského M1917 jsme ale testovali také praktickou hodnotu „útočáku“ na treku či při bushcraftu. Tady je výsledek!

autoři | Norbert Rychlý & Viktor Grossmann

Realita první světové války donutila vojáky v poli odložit dlouhé šavle (v případě jízdy také zastaralá kopí) a vzít do rukou kratší chladné zbraně, které byly vhodnější pro duely ve stísněných zákopech. Hrůzostrašné palčáky nebo bijáky rozdávaly smrtelné rány, ovšem k ničemu jinému se nehodily – navíc byly těžké a mužům ověšeným všemožným vybavením často překážely. Frontové dílny i běžné továrny vyráběly také příruční boxery, de facto v dnešní podobě. Malou úderovou zbraň voják sice schoval třeba do kapsy od blůzy, ovšem v akci musel spoléhat na moment překvapení a při souboji třeba proti čepeli nebo ženíjní lopatce či sekeře neměl mnoho šancí na vítězství.

SÁZKA NA JISTOTU

Jako nejrozumnější se ukázala sázka na jednu z nejstarších zbraní lidstva vůbec: bojový nůž. Nejprve se do jejich výroby pustili samotní „frontáci“, záhy se rozjela také tovární výroba, a to ve všech zemích konfliktu. Italové použili zkrácené puškové bajonety, Francouzi přišli se štíhlými bodci a Němci zavedli extra krátké nože s asymetrickým ostřím. Naopak rakousko-uherská armáda zvolila spíše konzervativní design a své muže vybavila poměrně dlouhým „útočákem“ M1917, který tak trochu připomínal mix kuchyňského nože s loveckým tesákem, určeným k zápichu zvěře.

Nebyla to špatná volba – vojáci podunajské monarchie si ocelového bojovníka oblíbili i jako praktický nástroj pro přežití, což dokazuje používání „sedmnáctek“ ještě dlouhé roky po válce,

Více než 110 let rozdílu: Srovnání originálního rakousko-uherského útočáku s replikou KKnives M1917

Vojáci podunajské monarchie si ocelového bojovníka oblíbili i jako praktický nástroj pro přežití

například prvními trempy. Nůž s předzdvíčkou „mrkev“ putoval nejen k úderným jednotkám (Stosstruppen), ale záhy jej nosili na opasku také vyšší šarže coby znak pravého válečníka. Dnes jde o oblíbený sběratelský artefakt, jehož cena překračuje i 6 000 Kč za běžný kus v dobrém stavu, ale také 20 000 Kč za privátně zhotovený důstojnický typ. Používat

více než 100 let starou čepel třeba při štípání polen není zrovna nejchytřejší a shánění pěkného kousku bývá stále složitější. I proto vznikají jeho více či méně povedené repliky. Nám se dostal do ruky výrobek od českého nožíře Jaromíra Kotěry (rozhovor s ním vyšel v Přehled 4/2025): s tím, že čepel máme „pustit“ opravdu ke všem tábornickým pracím.

Jaromír Kotěra si pohrál s takovými detaily, jako je ražení loga výrobce na záštitě – v těchto místech nesly armádní přijímací značku i původní nože

U jména nožíře najdete také domovskou obec: Hoříčky. Originální „mrkev“ nese pouze zkratku MA, která označuje dnes už neznámého výrobce z Uher

Oba nože patří mezi full-tangy, takže oproti těm trnovým snesou značné namáhání

Naštípat dřevo na podpal? S „Rakušanem“ žádný problém!

Čepel z „uhlíkovky“ dostala pěkně řezavé ostří, které by člověk čekal spíše u kuchyňského nože

NAPLÁTKOVAT SALÁM I NEPŘÍTELE

Moderní verze M1917 má charakteristickou válcovou rukojeť s dřevěnými střenkami: sériové kusy byly často bukové, my ale nafasovali parádní verzi ze švestky, která si drží červený nádech. K noži jsou fixovány zapuštěnými nýty, které v dlaní vůbec necítíte. Kotěra dřevo napustil olejem a vše slícovač, což kontrastuje s válečnými kusy, typické hrubším zpracováním se stopami po obrábění. Replika se dobře drží čepeli vzhůru i dolů, ovšem pro větší dlaň je při delší práci trochu tenká – v takovém případě je nejlepší zapřít prsty o výraznou záštitu. Tento díl chrání dlaň před sklouznutím na čepel, která je opravdu dlouhá a mimořádně ostrá: s 21 cm dokázala projít kompletní výstrojí až do tělních dutin nebohého protivníka. V mírových dobách zase bleskově naporcuje kuře, anebo s ní stáhnete uloveného divoáka. Nám posloužila i jako kuchyňská univerzální při sekání zeleniny, krájení chleba a porcování masa na

táborový guláš ze zvěřiny – „sedmnáctka“ má totiž vysoký výbrus a šířku maximálně 4 mm, takže snadno proniká do materiálu a zvládá i jemnější plátkování.

Každé plus má ale své mínus – s „mrkví“ není radno házet, jinak hrozí ulomení tenké špičky. Také se nehodí k brutálnímu páčení, byť full-tang konstrukce snese opravdu hodně: při víkendovém přechodu Brd jsme kvůli testu nebrali sekeru, ale popadli Kotěruv „útočák“ a s jeho pomocí našťípali hromádku polínek ze smrku a břízy. Jasně, jde o měkké dřevo, ovšem některé nože by i tak ztupilo. S M1917 také „vystrouháte“ krásné špice opékacích či

stanových kolíků, a protože má těžiště u záštity, nezalekne se ani sekání. Na konci treku si vyzkoušel také roli šavle, když prosekl moderní horolezecké lano i přes jeho tuhé opletení. Asi nepřekvapí, že bojovému noži nejvíce sedí bodání a napichování – protože má výrazně zaoblený konec rukojeti, zapřete o něj palec a můžete na něj tlačít plnou silou.

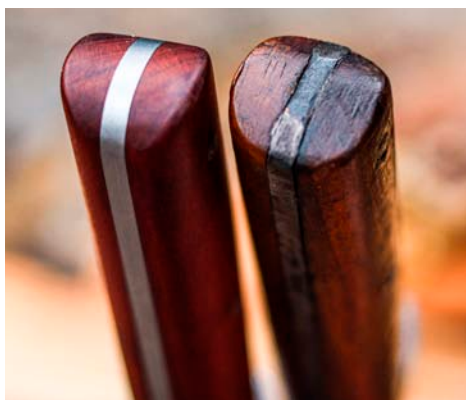
STÁLE V POHYBU

Podívejme se také na tři prvky „mrkve“, jenž odpovídají době svého vzniku, ale moderního bushcraftáka asi nepotěší:

**Původně bojový nůž dovede
příjemně překvapit také
v polní kuchyni anebo při
práci na tábořišti**

Každý „útočák“ z Kotěrovy dílny nese jedinečné sériové číslo

Původní bojové nože poznáte i podle hrubého zpracování zadní části střenek

Při schovávání nože do plechové pochvy musíte tlačít čepel směrem ke hřbetu, abyste nůž neztupili

KKnives M1917

Typ čepele: full-tang, spear point

Materiál: uhlíková ocel
ČSN14260, švestkové dřevo

Celková délka nože: 33 cm

Délka čepele: 21 cm

Tloušťka čepele: 3,8 mm

Pouzdro: plech, kůže

www.nozekotera.cz/
www.bushcraftshop.cz

Cena: 4 690 Kč

**Funkční alternativa
k běžným
bushcraftovým nožům**

**Kvalitní zpracování
s důrazem na detail**

Praktický tvar čepele

Poměr ceny a výkonu

**Specifika plechového
pouzdra**

**Původní verze
nepohodlná pro nošení
na opasku**

Choulostivý hrot

Ostrý hrot M1917 prošel jakoukoliv částí uniformy, ať už byla z hrubé látky, kůže či gumy. Nám posloužila nalezená sandál při minimu slý

tím prvním je plechová pochva, které sice perfektně ochrání čepel, ale zato se pronese (váží XXX g). Jaromír Kotěra nás varoval také před zbrklým schováním nebo tasením nože, kdy při klepnutí anebo říznutí „kovu na kov“ hrozí poškození ostří. Tento materiál neodvadí vlhkost, takže neočištěná čepel z uhlíkové oceli může celkem rychle chytit „lišku“. Mistr proto nabízí M1917 i ve variantě s koženým pouzdem, případně s high-tech kodexovou verzí (která kupodivu vypadá opravdu zajímavě). Další specifikum představuje kožená smyčka pro nošení „útočáku“ na opasku – díky pevnému materiálu průvlečky svého pomocníka určitě neztratíte, ovšem při chůzi se neustále pohupuje ze strany na stranu a my jej proto raději nosili v batohu. Při pobytu v přírodě naopak

zabodovala povrchová úprava kovového pouzdra: lakování typickou rakouskou šedí, kterou dobře odolává blátu i písku. Posledním funkčním omezením je kompletně zaoblený hřbet čepele, takže nožem nelze křesat o firesteel, zato vám neudělá puchýře, ani když se do něj pořádně opřete celou dlaní.

A tady je náš verdikt: replika bojového nože našich pradědů potěší nejen milovníky living-history, ale příjemně překvapí také v polní kuchyni anebo při práci na tábořišti. Mačetu nebo velkou sekeru vám sice nenahradí, ale čepel leccos přeseke. Zpracování nemá chybu, moderní M1917 dostal do vinku celou řadu pěkných detailů a při troše péče bude sloužit dalších 100 let. Použitá ocel není žádné podřadné „másl“ a kdo hledá atypický zálesácký nůž s příběhem a nebojí

se občas sáhnout po brousce, bude s „českou mrkví“ jistě spokojen. Chcete něco opravdu speciálního? Pak si připlatěte za střenky z velbloudí kosti, damaškovou čepel nebo lept podle svého návrhu. Na to, že jde o ruční práci, nestojí Kotěruv M1917 přehnaný peníz – takže vzhůru na letní bushcraft za císaře pána a jeho rodinu! ■

inzerce

WARZONE

GEAR TEST FEST

NEJLEPŠÍ VYBAVENÍ, VAŠE VLASTNÍ ZKUŠENOST!

PŘEMÝSLÍTE O NOVÉ ZBRANI, OPTICE NEBO TAKTICKÉM VYBAVENÍ, ALE NECHCETE KUPOVAT NASLEPO? PŘIJĎTE NA GEAR TEST FEST – JEDINEČNOU AKCI, KDE SI MŮŽETE VEŠKERÉ VYBAVENÍ NEJEN PROHLÉDNOUT, ALE I OTESTOVAT V REÁLNÝCH PODMÍNKÁCH A TAKÉ ROVNOU ZAKOUPIT!

NA AKCI BUDE AŽ 54 RŮZNÝCH VYSTAVOVATELŮ! ZBÝVÁ POSLEDNÍCH PÁR MÍST. POKUD CHCE MÍT I VAŠE FIRMA MÍSTO NA TÉTO JEDINEČNÉ AKCI, NEVÁHEJTE NÁS KONTAKTOVAT! Více informací získáte také na našem webu, včetně seznamu již přihlášených dodavatelů.

ZBRANĚ VYBAVENÍ STŘELIVO LOV

PRVNÍ ROČNÍK MIMOŘÁDNÉ VÝSTAVNÍ AKCE

13. - 15. 6. 2025 | ZAČÍNÁME V 10:00

VSTUPNÉ - 70,- Kč, PARKOVÁNÍ V AREÁLU - 70,- Kč

STŘELNICE WARZONE, DOLNÍ LHOTA 221, BLANSKO

+420 801 211 975, STRELNICE@WAR-ZONE.CZ

WWW.WAR-ZONE.CZ